

Щербина В. С.

Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара(Україна)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

За сучасних умов туристичні підприємства розглядаються як відкриті прозорі системи, це означає, що вони працюють в швидкозмінюваному та нестабільному середовищі, а отже існує загроза ефективної економічної діяльності суб'єктів господарювання. Цей розділ є достатньо актуальним на державному рівні тому, що від створення ефективних захисних систем від зовнішніх та внутрішніх загроз залежить з якою швидкістю може розвиватися ця сфера економіки країни. Міжнародний досвід свідчить, що за останні 30 років економіка країн, де значною мірою розвинений туристичний сектор та сфера послуг досягла дуже великих темпів росту, а рівень життя та благополуччя населення кожного року зростає. Тому, покращення захисту всіх суб'єктів галузі не тільки від зовнішніх факторів, а підтримка сприятливих внутрішніх економічних умов є цілим спектром взаємопов'язаних заходів.

Цим питанням надають увагу багато науковців таких, як Т. М. Іванюта, Т. В. Руда, О. І. Захаров та ін. Слід зазначити, що на зовнішньому рівні проблематика питання вивчена значно краще, ніж причини проблем внутрішнього середовища. На сьогоднішній день ця сфера економіки набуває більшої уваги, загалом пов'язане це з великим туристичним потенціалом країни. Тому зараз на вирішення цього питання слід виділяти більше ресурсів. Недостатнє дослідження загроз економічній безпеці діяльності туристичних підприємств може привести до спаду темпів росту через невелику здатність суб'єктів пристосовуватися до нових умов.

А. А. Меліхов і Е. В. Камишнікова визначають економічну безпеку підприємства як стан ефективного використання ресурсів підприємства та наявних ринкових можливостей, що дозволяє попередити негативний вплив внутрішніх і зовнішніх загроз та забезпечити його довгострокове виживання та стійкий розвиток на ринку відповідно до обраної місії [1].

Сутність економічної безпеки підприємств цієї сфери полягає в забезпеченні максимального використання всіх ресурсів для уникнення загроз підприємства, створенні умов ефективного розвитку й забезпечення заходів щодо подолання зовнішніх і внутрішніх змін середовища.

Відповідно до об'єктів безпеки туристичної сфери виділяють складові економічної безпеки в туризмі:

- економічна безпека країни;
- економічна безпека туристско-рекреаційного комплексу;
- економічна безпека туристської дестинації;
- економічна безпека підприємств сфери туризму;
- економічна безпека особи.

Залежно від функціональної спрямованості можна виділити наступні складові економічної безпеки туристичних підприємств:

- фінансова;
- технічна;
- інтелектуально-кадрова;
- інформаційна;
- політико-правова;
- екологічна;
- охоронна.

Забезпечення економічної безпеки підприємства за всіма функціональними складовими можливо організувати за допомогою таких процесів:

- діагностики, аналізу та оцінювання зовнішніх і внутрішніх загроз;
- розроблення заходів щодо їх усунення;
- впровадження таких заходів.

Проте, як доводить практика, рівень економічної безпеки туристичного підприємства залежить від останнього процесу. Тобто від здатності керівництва підприємства адекватно та своєчасно реагувати на зміни в зовнішньому та внутрішньому середовищі, а також приймати правильні управлінські рішення,

згідно із запропонованими заходами щодо усунення загроз підприємству. Загалом загроза безпеці підприємства – це потенційна чи реальна дія, процес або явище, яке здатне порушити його стійкість і розвиток або призвести до припинення його діяльності [2].

Таким чином, враховуючи розвиток туристичної сфери та її значний внесок в економіку країни є потреба впровадження заходів щодо підвищення ефективності функціонування підприємств цієї галузі. Ефективність підприємства, в свою чергу, вимагає високого рівня економічної безпеки. Забезпечення економічної безпеки туристичного підприємства є одним з актуальних завдань менеджменту суб'єкта господарювання. Складові процесу управління економічною безпекою туристичних підприємств повинні бути враховані в загальній концепції стратегічного та оперативного управління суб'єктами туристичної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Мелихов А. А. Эволюция подходов к содержанию категории «экономическая безопасность предприятия» / А. А. Мелихов, Э. В. Камышникова // Вісник Приазовського державного технічного університету. – 2009. – № 19. – С. 316–319.
2. Ареф'єва О. В. Планування економічної безпеки підприємств / О. В. Ареф'єва, Т. Б. Кузенко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 170 с.